

VARNOSTNI LIST
INA ANTIFRIZ AL SUPER

Datum priprave: 01.09.2006
Sprememba: 24.01.2018
Številka različice/popravka: 6

Stran 1 od 10

ODDELEK 1: Identifikacija snovi/zmesi in družbe/podjetja:

1.1 Identifikator izdelka

INA ANTIFRIZ AL SUPER

1.2 Pomembne identificirane uporabe snovi ali zmesi in odsvetovane uporabe:

Hladilna tekočina/sredstvo proti zmrzovanju za hlajenje motorjev. Sredstvo je koncentrat, ki se meša z vodo in vlije v hladilni sistem motorja.

Odsvetovane uporabe: uporabljati samo za namene navedene zgoraj. Kakršnakoli druga uporaba se ne priporoča, razen če je bilo predhodno izvedeno testiranje s katerim se dokaže, da se izvaja nadzor tveganja.

1.3 Podrobnosti o dobavitelju varnostnega lista:

Distributer za Slovenijo:

INA SLOVENIJA, d.o.o., Kotnikova ulica 5, 1000 Ljubljana, Slovenija

Tel.: 01 300 92 40, **fax:** 01 432 00 69

Elektronski naslov osebe odgovorne za varnostni list: plin.kozina@ina-slovenija.si, andrej@echo.si

Proizvajalec:

INA MAZIVA d.o.o. ČLAN INA GRUPE, Radnička cesta 175, 10000 Zagreb, Hrvaška

Tel.: +385-1-24-12-352, **fax:** +385-1-24-12-458

Elektronski naslov osebe odgovorne za varnostni list: biserka.sagovaclazar@ina.hr

1.4 Telefonska številka za nujne primere:

Posvetujte se z osebnim oz. dežurnim zdravnikom, v primeru življenjske ogroženosti pokličite 112.

VARNOSTNI LIST
INA ANTIFRIZ AL SUPER

Datum priprave: 01.09.2006
Sprememba: 24.01.2018
Številka različice/popravka: 6

Stran 2 od 10

ODDELEK 2: Ugotovitev nevarnosti

2.1 Razvrstitev snovi ali zmesi:

Razvrstitev snovi/zmesi v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008:

H302 - Zdravju škodljivo pri zaužitju.

H373 - Lahko škoduje organom (ledvice) pri dolgotrajni ali ponavljajoči se izpostavljenosti.

Kategorija:
Acute Tox. 4
STOT RE 2

2.2 Elementi etikete:

Po Uredbi (ES) št. 1272/2008:

Pozor

H302 - Zdravju škodljivo pri zaužitju.

H373 - Lahko škoduje organom (ledvice) pri dolgotrajni ali ponavljajoči se izpostavljenosti.

P102 - Hraniti zunaj dosega otrok.

P260 - Ne vdihavati prahu/dima/plina/meglice/hlapov/razpršila.

P264 - Po uporabi se temeljito umiti z vodo in milom.

P270 - Ne jesti, piti ali kaditi med uporabo tega izdelka.

P301 + P310 - PRI ZAUŽITJU: Takoj pokličite CENTER ZA ZASTRUPITVE/zdravnika.

P330 - Izprati usta.

P501 - Odstraniti vsebino/posodo v skladu z nacionalnimi predpisi.

Dodatne informacije:

Vsebuje: etilen glikol

2.3 Druge nevarnosti:

Vsebuje snov, ki povzroča veliko zaskrbljenost ("SVHC" snovi) v skladu s 57. čl. Uredbe (ES) št. 1907/2006: dinatrijev tetraborat pentahidrat

VARNOSTNI LIST
INA ANTIFRIZ AL SUPER

Datum priprave: 01.09.2006
Sprememba: 24.01.2018
Številka različice/popravka: 6

Stran 3 od 10

ODDELEK 3: Sestava/podatki o sestavinah

3.1 Zmesi:

Ime snovi	Št. EC Št. CAS Št. INDEX	Konc. [%]	Razvrstitev v skladu z Uredbo (ES) št. 1272/2008	REACH registracijska številka:
Etilen glikol	203-473-3 107-21-1 603-027-00-1	>90	Acute Tox. 4, H302 STOT RE 2, H373	01-2119456816-28
Natrijev benzoat	208-534-8 532-32-1 /	1-5	Eye Irrit. 2, H319	01-2119460683-35
Dinatrijev tetraborat pentahidrat*	/ 12179-04-3 /	0,1-<3	Repr. 1B, H360FD Eye Irrit. 2, H319	01-2119490790-32

Dodatne informacije: celotno besedilo stavkov o nevarnosti je navedeno v oddelku 16.

* Snovi, ki povzročajo veliko zaskrbljenost ("SVHC" snovi) v skladu s 57. čl. Uredbe (ES) št. 1907/2006.

VARNOSTNI LIST
INA ANTIFRIZ AL SUPER

Datum priprave: 01.09.2006
Sprememba: 24.01.2018
Številka različice/popravka: 6

Stran 4 od 10

ODDELEK 4: Ukrepi za prvo pomoč

4.1 Opis ukrepov za prvo pomoč:

4.1.1 Vdihavanje:

Prizadeto osebo premestiti na svež zrak. V primeru trajajočih težav poiskati zdravniško pomoč.

4.1.2 Stik s kožo:

Onesnažena oblačila in obutev takoj sleči. Pri stiku s produktom kožo sprati z milom in veliko vode. V primeru trajajočih težav poiskati zdravniško pomoč. Spirati 10-15 minut.

4.1.3 Stik z očmi:

Oči z odprtimi vekami spirati pod tekočo vodo najmanj 15 minut. V primeru trajajočih težav poiskati zdravniško pomoč.

4.1.4 Zaužitje:

Ne izzvati bruhanja, ponesrečencu dati piti kozarec vode. Če se pojavi spontano bruhanje usta sprati z vodo in ponesrečencu dati popiti 100 do 200 mL vode. Takoj popiti 1,5 do 2 dl žgane pijače in poiskati zdravniško pomoč. Če je pot do zdravniške pomoči daljša, ponesrečencu dati popiti 10 mL alkoholne pijače (npr. vinjak) na vsake pol ure.

4.2 Najpomembnejši simptomi in učinki, akutni in zapozneli:

Vdihavanje: lahko se pojavi kašelj, zaspanost, slabost, glavobol, bruhanje.

Stik s kožo: v primeru stika s kožo ni pričakovati, da bi prišlo do draženja.

Stik z očmi: v primeru stika z očmi lahko pride do rdečine.

Zaužitje: povzroči slabost, bruhanje, bolečine v trebuhu in slabost. V primeru zaužitja večje količine povzroči pijanost in stupor, razvije se lahko acidoza, koma in smrt. Lahko pride do hude poškodbe ledvic v nekaj dneh po zaužitju, če ne pride do zdravljenja.

4.3 Navedba kakršnekoli takojšnje medicinske oskrbe in posebnega zdravljenja:

Zdraviti simptomatsko (dekontaminacija, preverjanje vitalnih funkcij). Po potrebi narediti hemodializo.

ODDELEK 5: Protipožarni ukrepi

5.1 Sredstva za gašenje:

5.1.1 Ustrezna sredstva za gašenje:

Gasilna pena odporna na alkohol. Suhe kemikalije. Ogljikov dioksid (CO₂).

5.1.2 Neustrezna sredstva za gašenje:

Ni podatka.

5.2 Posebne nevarnosti v zvezi s snovjo ali zmesjo:

V primeru požara lahko pride do sproščanja mešanice lebdečih trdnih delcev, ogljikovega monoksida, ogljikovega dioksida in nedefiniranih organskih spojin.

5.3 Nasvet za gasilce:

Uporabiti ustrezno osebno zaščitno opremo in samostojen dihalni aparat z odprtim (SIST EN 137) ali zaprtim krogom (SIST EN 145).

VARNOSTNI LIST
INA ANTIFRIZ AL SUPER

Datum priprave: 01.09.2006
Sprememba: 24.01.2018
Številka različice/popravka: 6

Stran 5 od 10

ODDELEK 6: Ukrepi ob nenamernih izpustih

6.1 Osebnostni ukrepi, zaščitna oprema in postopki v sili:

6.1.1 Za neizučeno osebje:

Upoštevati osebne previdnostne ukrepe v poglavju 7 in 8. Nositi osebno zaščitno opremo (oddelek 8).

6.1.2 Za reševalce:

Ni posebnih napotkov.

6.2 Okoljevarstveni ukrepi:

Preprečiti izpust v kanalizacijo, vodna zajetja, podtalnico in vodotoke. Če pride do razlitja v vodotoke, kanalizacijo ali v tla oziroma po vegetaciji je potrebno nemudoma obvestiti za to pristojne organe.

6.3 Metode in materiali za zadrževanje in čiščenje:

6.3.1 Primerne tehnike zadrževanja:

Ni podatka.

6.3.2 Primerni postopki čiščenja:

Absorbirati z zemljo, suhim peskom, vermikulitom ali z ustreznimi negorljivimi absorpcijskimi materiali. Zbrani material hraniti v primernih zbiralnikih do odstranjanja v skladu z veljavno zakonodajo (v skladu s točko 13). Kontaminirano zemljo, če je mogoče, odstraniti v primerno posodo in jo predati pooblaščenemu odstranjevalcu nevarnih odpadkov.

6.3.3 Drugi podatki:

Ni drugih podatkov.

6.4 Sklicevanje na druge oddelke:

Glejte Oddelek 7 za informacije o varnem rokovanju. Glejte Oddelek 8 za informacije o osebni zaščitni opremi. Glejte Oddelek 13 za informacije o odstranjanju.

ODDELEK 7: Ravnanje in skladiščenje

7.1 Varnostni ukrepi za varno ravnanje:

Upoštevati osebne varnostne ukrepe v poglavju 8. Uporabljati le v dobro prezračevanem prostoru. Preprečiti stik s kožo in očmi. Po uporabi si temeljito umiti roke.

7.2 Pogoji za varno skladiščenje, vključno z nezdružljivostjo:

Proizvod hraniti v originalni in tesno zaprti embalaži s primerno oznako in etiketo. Skladiščiti ga v zaprtih ali pokritih prostorih. Zaprti prostori morajo biti dobro prezračevani.

Priporočena temperatura skladiščenja : -12°C do 40°C.

Rok skladiščenja: 3 leta.

Zavarovati pred direktno sončno svetlobo.

7.3 Posebne končne uporabe:

Ni posebnih končnih uporab.

VARNOSTNI LIST
INA ANTIFRIZ AL SUPER

Datum priprave: 01.09.2006
Sprememba: 24.01.2018
Številka različice/popravka: 6

Stran 6 od 10

ODDELEK 8: Nadzor izpostavljenosti/osebna zaščita

8.1 Parametri nadzora:

Ime:	EC št.	MV	
		mg/m ³	ppm
Etilen glikol	203-473-3	52	20

8.2 Nadzor izpostavljenosti:

8.2.1 Ustrezen tehnično-tehnološki nadzor:

Zagotoviti zadostno prezračevanje.

8.2.2 Osebni varnostni ukrepi, kot na primer osebna zaščitna oprema:

Zaščita za oči/obraz:

Če obstaja nevarnost brizganja proizvoda, uporabiti zaščito za obraz ali zaščitna očala (v skladu s SIST EN 166).

Zaščita kože:

Nositi zaščitne rokavice iz nitrila (v skladu s SIST EN 374).
Uporabljati zaščitna oblačila iz bombaža ali podobnega materiala.

Zaščita dihal:

Ne vdihavati hlapov, ker dražijo sluznico nosu in sapnika ter se absorbirajo skozi pljuča.
Pri koncentracijah nad mejnimi vrednostmi in v primeru dolgotrajnega delovanja je potrebno uporabiti zaščitno masko (v skladu s SIST EN 136) ali pol masko (v skladu s SIST EN 140) s filtrom A (v skladu s SIST EN 14387).

Zaščita pred toplotno nevarnostjo:

Ni podatka.

8.2.3 Nadzor izpostavljenosti okolja:

Ne izpuščati v okolje.

Splošni ukrepi:

Upoštevati osnovne higienske in varnostne ukrepe za delo z nevarnimi snovmi. Onesnažena oblačila in obutev takoj sleči. Redno pregledovati in vzdrževati opremo in objekte. Med delom ne jesti, piti ali kaditi. Med odmori in ob koncu dela si temeljito umiti roke.

VARNOSTNI LIST
INA ANTIFRIZ AL SUPER

Datum priprave: 01.09.2006
Sprememba: 24.01.2018
Številka različice/popravka: 6

Stran 7 od 10

ODDELEK 9: Fizikalne in kemijske lastnosti

9.1 Podatki o osnovnih fizikalnih in kemijskih lastnostih:

Videz:	Tekočina, modro zelene barve.
Vonj:	Karakterističen.
Mejne vrednosti vonja:	Ni podatka.
pH:	7,2
Tališče/ledišče:	Ni podatka.
Začetno vrelišče in območje vrelišča:	180°C
Plamenišče:	122°C (Pensky Martens)
Hitrost izparevanja:	Ni podatka.
Vnetljivost (trdno/ plinasto):	Ni podatka.
Zgornje/spodnje meje vnetljivosti ali eksplozivnosti:	Ni podatka.
Parni tlak:	>1
Parna gostota:	Ni podatka.
Relativna gostota:	1,1 g/cm ³ (DIN 51757)
Topnost:	Se meša z vodo.
Porazdelitveni koeficient n-oktanol/voda:	Ni podatka.
Temperatura samovžiga:	Ni podatka.
Temperatura razpadanja:	Ni podatka.
Viskoznost:	Ni podatka.
Eksplozivne lastnosti:	Ni podatka.
Oksidativne lastnosti:	Ni podatka.

9.2 Drugi podatki:

Ni drugih podatkov.

ODDELEK 10: Obstočnost in reaktivnost

10.1 Reaktivnost:

Ni podatka.

10.2 Kemijska stabilnost:

Proizvod je stabilen pri sobni temperaturi in normalnih pogojih uporabe in skladiščenja (glej oddelek 7).

10.3 Možnost poteka nevarnih reakcij:

Ni podatka.

10.4 Pogoji, ki se jim je treba izogniti:

Zavarovati pred visoko temperaturo in direktno sončno svetlobo.

10.5 Nezdružljivi materiali:

Močni oksidanti.

10.6 Nevarni produkti razgradnje:

Proizvod je stabilen pri normalnih pogojih uporabe.

VARNOSTNI LIST
INA ANTIFRIZ AL SUPER

Datum priprave: 01.09.2006
Sprememba: 24.01.2018
Številka različice/popravka: 6

Stran 8 od 10

ODDELEK 11: Toksikološki podatki

11.1 Podatki o toksikoloških učinkih:

Akutna toksičnost:
Etilen glikol:
LD50 (oralno, človek): približno 1600 mg/kg
LD50 (dermalno, kunec): >2000 mg/kg (podatki iz literature)

Kronična toksičnost: Ni podatka.

Draženje:

Stik s kožo: ni pričakovati draženja.

Stik z očmi: lahko povzroči rdečico.

Vdihavanje: ni podatka.

Preobčutljivost: ne povzroča preobčutljivosti kože pri poskusih na živalih. Na podlagi rezultatov izkušenj ljudi ni mogoče izključiti možnosti povzročitve preobčutljivosti.

Drugi učinki: lahko pride do glavobola, vrtoglavice, slabosti, bruhanja, oslabelosti, zmanjšanja koordinacije gibov, zamegljenega vida. V ekstremnih primerih je možen dihalni zastoj, tresenje, krči, izguba zavesti, koma in celo smrt.

Učinki akutne ali kronične izpostavljenosti (podatki za etilen glikol): v primeru večkratnega zaužitja lahko povzroči poškodbo ledvic. Do poškodbe ledvic lahko pride tudi v primeru ponavljajočega se stika velikih količin etilen glikola s kožo.

Ni drugih podatkov.

ODDELEK 12: Ekološki podatki

12.1 Strupenost:

EC50 (Daphnia magna, 48h): >100 mg/l

LC50 (Leuciscus idus, 96h): >100 mg/l

EC50 (alge, 72h): >100 mg/l

Pri strokovnem uvajanju manjših količin proizvoda na čistilno napravo ni pričakovati težav pri delovanju aktivnega blata.

12.2 Obstočnost in razgradljivost:

Lahko biološko razgradljivo: >70% (OECD 301 A).

12.3 Zmožnost kopičenja v organizmih:

Ni podatka.

12.4 Mobilnost v tleh:

Ni podatka.

12.5 Rezultati ocene PBT in vPvB:

Ni podatka.

12.6 Drugi škodljivi učinki:

Preprečiti, da bi proizvod prišel v kanalizacijo, vodotoke in tla.

VARNOSTNI LIST
INA ANTIFRIZ AL SUPER

Datum priprave: 01.09.2006
Sprememba: 24.01.2018
Številka različice/popravka: 6

Stran 9 od 10

ODDELEK 13: Odstranjevanje

13.1 Metode ravnanja z odpadki:

Uporabnik mora oddati prazno embalažo, ostanke neporabljenega sredstva ali sredstva, ki mu je potekel rok uporabnosti, pooblaščenemu zbiralcu ali odstranjevalcu nevarnih odpadkov. Ravnati mora v skladu z Uredbo o ravnanju z odpadki in Uredbo o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo ter Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo.

ODDELEK 14: Podatki o prevozu

Proizvod ni klasificiran kot nevaren za transport.

ODDELEK 15: Zakonsko predpisani podatki

15.1 Predpisi/zakonodaja o zdravju, varnosti in okolju, specifični za snov ali zmes:

- Pravilnik o osebni varovalni opremi, ki jo delavci uporabljajo pri delu.
- Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu.

Vsebuje snov, ki povzroča veliko zaskrbljenost ("SVHC" snovi) v skladu s 57. čl. Uredbe (ES) št. 1907/2006: dinatrijev tetraborat pentahidrat

15.2 Ocena kemijske varnosti:

Ni izvedena.

VARNOSTNI LIST
INA ANTIFRIZ AL SUPER

Datum priprave: 01.09.2006
Sprememba: 24.01.2018
Številka različice/popravka: 6

Stran 10 od 10

ODDELEK 16: Drugi podatki

Spremembe glede na predhodno različico varnostnega lista:

- oddelek 3: delna sprememba sestave

Okrajšave in kratice uporabljene v varnostnem listu:

MV - mejna vrednost – pomeni povprečno koncentracijo nevarne kemične snovi v zraku na delovnem mestu, v območju vdihavanja, ki na splošno ne škoduje zdravju delavca, če delavec dela pri koncentraciji nevarnih kemičnih snovi v zraku na delovnem mestu, ki je manjša ali enaka mejni vrednosti nevarne kemične snovi, 8 ur dnevno/40 ur tedensko polno delovno dobo, pri normalnih mikroklimatskih razmerah in pri fizično lahkem delu. Mejna vrednost velja za 8-urno izpostavljenost in je dana pri temperaturi 20 °C in tlaku 1,013.105 Pa.

LD50 - LD50 ustreza odmerku testirane snovi, ki povzroči 50% smrtnost v določenem časovnem intervalu

LC50 - LC50 ustreza koncentraciji testirane snovi, ki povzroči 50% smrtnost v določenem časovnem intervalu.

EC50 - EC50 ustreza koncentraciji testirane snovi, ki povzroči 50% sprememb v odzivu (npr. na rast) v določenem časovnem intervalu

Reference ključne literature in virov podatkov:

- Sigurnosno tehnički list INA Antifriz Al Super, INA MAZIVA d.o.o., Radnička cesta 175, Zagreb, datum izdaje: 23.12.2016, 8.izdaja

Metode uporabljene za razvrstitev zmesi:

/

Seznam relevantnih stavkov o nevarnosti, varnostnih stavkov in/ali previdnostnih stavkov:

H302 Zdravju škodljivo pri zaužitju.

H319 Povzroča hudo draženje oči.

H373 Lahko škoduje organom <ali navesti vse organe, na katere vpliva, če je znano> pri dolgotrajni ali ponavljajoči se izpostavljenosti <navesti način izpostavljenosti, če je prepričljivo dokazano, da noben drug način izpostavljenosti ne povzroča takšne nevarnosti>.

H361d Sum škodljivosti za nerojenega otroka.

H360FD Lahko škoduje plodnosti. Lahko škoduje nerojenemu otroku.

Nasvet o ustreznem usposabljanju za delavce za zagotovitev varovanja zdravja ljudi in okolja:

Ni posebnih nasvetov.